

РЕШЕНИЕ

№ 30750

гр. София, 03.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 20 състав, в
публично заседание на 22.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Рачкова

при участието на секретаря Йоана Владимирова, като разгледа дело номер **5105** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във вр. с чл. 26, ал. 12 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ).
Образувано е по жалба на Б. Е. /В. Е./, [дата на раждане], гражданин на Ислямска република И., подадена чрез адв. Н. Д., срещу, заповед рег. № 513з-3560 от 31.03.2026 г., издадена от началник отдел "Миграция" при Столичната дирекция на вътрешните работи (СДВР), с която му е отказано предоставяне право на продължително пребиваване в Република България по заявление рег. № 100634 от 05.03.2023 г. по описа на отдел „Миграция“ – СДВР.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност на оспорения административен акт, като издаден при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с материалния закон. Твърди се, че към момента на подаване на заявлението, жалбоподателят е представил необходимите доказателства, установяващи фактическите предпоставки за наличие на основание по чл. 24, ал. 1, т. 6 от Закона за чужденците в Република България. Застъпено е становище, че представеният сертификат от Българската търговскопромишлена палата /БТП/ е достатъчно основание за предоставяне на право за продължително пребиваване. В тази връзка счита, че изисканите в хода на административното производство допълнителни доказателства са действия на административния орган, които не са регламентирани от закона. Искане се отмяна на обжалвания отказ за предоставяне на право на продължително пребиваване в България.

В проведеното по делото съдебно заседание, жалбоподателят е представляван от адв. Н. Д., който заявява че поддържа жалбата и претендира присъждане на направените разноски, включително и за адвокатско възнаграждение.

Ответникът - началник отдел "Миграция" при СДВР, изпраща административната преписка по издаване на оспорвания отказ. Не се явява и не се представлява в открито съдебно заседание. В писмен отговор, чрез гл. юрк. И., изразява становище за неоснователност на жалбата и излага доводи за законосъобразност на оспорения акт. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Прави възражения за прекомерност на адвокатското възнаграждение. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Административен съд - София-град, като взе предвид доводите на страните и извърши преценка на събраните по делото доказателства, приема от фактическа страна следното:

Жалбоподателят Б. Е. /В. Е./, [дата на раждане], гражданин на И., със заявление с рег. № 100634 от 05.03.2023 г. по описа на отдел „Миграция“ – СДВР е поискал предоставяне право на продължително пребиваване в Република България на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ.

Към заявлението са приложени документи, съгласно чл. 14, ал. 1 и чл. 19 от ППЗЧРБ - копие от документ за самоличност; разрешение за продължително пребиваване № RA1282039, издадено на Б. Е. с валидност 20.03.2026 г.; сертификат № 746/04.03.2026 г. на БТПП за вписване на ТП "Поуян А. Т. Х. Ко", със седалище Т., Ислямска република И. и адрес на представителството в Република България в [населено място], [община], [улица], офис 611, с посочен търговски представител Б. Е., с посочена дейност за делови контакти: доставка и дистрибуция на лабораторно и медицинско оборудване. Представени също така и нотариално заверена на 17.11.2025 г. декларация, в която И. А. и Е. А. са декларирали, че предоставят адрес за пребиваване и право да живеят на три лица, от които и жалбоподателя, в недвижим имот, находящ се на адрес в [населено място], район „Л.“, ул. „Поручик Г. З., [жилищен адрес]; договор за наем за същия недвижим имот, .; полица за медицинска застраховка валидна до 15.04.2027 г. и Молба от жалбоподателя, с която моли документите му за пребиваване в Република България да бъдат разгледани без да представя документ от банка, тъй като банковите му средства са в банка в И., от която в момента не може да получи документ поради военните действия.

По делото е представена и справка за пътуване на лице – чужд гражданин, за периода 01.01.2023 г. – 05.03.2026 г. (л. 48), от която се установява, че лицето Б. Е. има регистрирани излизания и влизания, като последното му влизане в РБ е на 26.05.2024 г., като няма данни след това да е напуснал страната.

В хода на административното производство кандидатът е уведомен с уведомително писмо рег. № 513000-20945 от 18.03.2026 г., че срокът за разглеждане на заявлението му удължен с един месец и е изискано да представи: 1) доказателства за извършвани дейности свързани с търговското представителства с партньори в периода от 01.01.2025 г. до настоящия момент; 2) нотариално заверена декларация от собственика за предоставяне на адрес на пребиваване и 3) доказателства за стабилни, редовни, предвидими и достатъчни средства за издръжка. С писмото е уведомен, че на основание чл. 14, ал. 2 от ППЗЧРБ информацията в случай, че не бъде представена в указания 14 дневен срок, производството ще бъде прекратено, като заявлението не подлежи на повторно преразглеждане (л. 28 от делото).

На 25.03.2026 г. Б. Е. е представил в отдел "Миграция" СДВР нотариално заверена на 17.03.2026 г. декларация, в която И. А. и Е. А. са декларирали, че предоставят адрес за пребиваване и право да живеят на три лица, от които и жалбоподателя, в недвижим имот, находящ се на адрес в [населено място], район „Л.“, ул. „Поручик Г. З., [жилищен адрес]; документ от Банка „Р. К.“, в която е удостоверено, че към 10.03.2026 г. жалбоподателят има спестовна сметка с налична сума в размер на равностойността на 23 514,73 евро; обяснителна записка; брошура на ТП и Доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса.

В обяснителната записка жалбоподателят е посочил, че търговското представителство е

доставчик на медицинско оборудване. За да се разшири дейността му през 2025 г. е посетил две изложения за медицински изделия и нововъведения, на които е оставил визитки и каталози, като само една фирма е проявила интерес, но не се е стигнало до сключване на договор, тъй като цената в И. е нараснала. Посочва, че са раздадени брошури и на различни клиники в [населено място], но на този етап няма интерес. Счита, че ще успее да разшири дейността на фирмата в И., на за трябва да се изясни международната обстановка в страната му. В Доклада и плана за развитие на бизнеса са изложени общи пояснения относно дейността на фирмата и икономическата ситуацията в И., свързана с военните действия и международните ограничения приложени спрямо страната.

Въз основа на така представените документи е изразено становище рег. № 513р-35715/30.03.2025 г. на началник СЗМ-ОМ към СДВР до началника на отдел "Миграция" - СДВР, в което е посочено, че кандидатът е представил обяснителна записка и Доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса, които по никакъв начин не доказват участието на Б. Е. към търговското представителство. Посочено е също така, че не са представен доказателства за проведени срещи, сключени договори или осъществени други взаимоотношения с български партньори, които да показват някакво участие на иранския гражданин в дейността на търговското представителство. В заключение е направен извода, че в периода 01.01.2025 г. до настоящия момент Б. Е. не е осъществявал дейност като търговски представител съгласно чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ, поради което е предложено да бъде издадена заповед за отказ по заявлението.

Предвид така провело се административно производство е издадена оспорената в настоящето производство заповед рег. № 513з-3560 от 31.03.2026 г., на началника на отдел "Миграция" при СДВР – Главен инспектор – С. С.. В заповедта административният орган се е позовал на изложеното в становището и на основание чл. 26, ал. 2 вр с чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ, е отказал по отношение на Б. Е. предоставяне право на продължително пребиваване в Република България по заявлението му с вх. № 100634/05.03.2026 г.

От административният орган в хода на съдебното обжалване е представена административната преписка в цялост, в това число и доказателства относно компетентност на издателя на оспорения административен акт.

При така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е допустима, като подадена от лице, за което оспореният акт е неблагоприятен, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол за законосъобразност по аргумент от нормата на чл. 26, ал. 12 ЗЧРБ и е спазен е срокът по чл. 149, ал. 1 АПК.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Съдът намира, че процесната заповед е издадена от компетентен орган - началник отдел "Миграция" при СДВР, в съответствие с правомощията, предоставени му със заповед № 513з-2396/24.03.2021 г. (л. 75) на директора на СДВР, издадена на основание чл. 23, ал. 7 ЗЧРБ. Съгласно чл. 23, ал. 7 от ЗЧРБ - директорите на дирекция "Миграция", на Столична дирекция на вътрешните работи, на областните дирекции на Министерството на вътрешните работи или оправомощени от тях длъжностни лица издават или отказват издаването на разрешение за продължително или краткосрочно пребиваване на чужденец на територията на Република България, освен ако в този закон е предвидено друго. По делото е представена и Заповед № 513з-5977/19.05.2025 г. на директора на СДВР, с която поради възникнала служебна необходимост е възложено на главен инспектор С. Т. С. - началник сектор "Незаконна миграция" при СДВР да осъществява общото и непосредствено ръководство на отдел "Миграция" при СДВР считано от 22.01.2025 г. до отпадане на необходимостта. установено е, че именно издателят на заповедта е изпълнявал длъжността по заместване в периода, в който е издаден обжалваният

административен акт, видно от Удостоверение № 513р-12448/03.02.2026 г. (л. 72).

Спазени са и изискванията на чл. 59 АПК за форма, тъй като съдържа предвидените в чл. 59, ал. 2 АПК задължителни реквизити. Изложени са фактическите и правните основания при издаване на отказа и същият е мотивиран, като е изпълнено условието на нормата на чл. 26, ал. 11 от ЗЧРБ, съгласно който отказът за издаване на разрешение за пребиваване или продължаване срока на пребиваване се мотивира, съобщава се на заинтересованите лица и може да се оспорва по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Административният орган се е позовал на обстоятелството, че от жалбоподателя в хода на административното производство са изисквани допълнителни документи с оглед доказване на претендираното от него право, като били ангажирани единствено обяснителна записка и Доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса. Изтъкнато е, че не са представени изискваните доказателства за проведени срещи, сключени договори или осъществени други взаимоотношения с български партньори, които да показват някакво участие на иранския гражданин в дейността на търговското представителство. При това положение е прието, че е налице основание да се откаже продължаване на издаденото разрешение за продължително пребиваване на лицето.

Правилно е приложен и материалният закон. Правната регламентация на пребиваването на чужденците в РБ се съдържа в ЗЧРБ, в чийто чл. 22 е посочено, че пребиваването на чужденците в Република България се осъществява въз основа на: виза по чл. 9а, ал. 2, т. 3 и 4, международни договори или договори на Европейския съюз с трети държави за безвизов режим, актове на правото на Европейския съюз, които са в сила и се прилагат от Република България, разрешение на службите за административен контрол на чужденците. Разрешението по ал. 1, т. 4 се издава след писмено становище от Държавна агенция "Национална сигурност". В чл. 23 от ЗЧРБ е визирано, че чужденците пребивават в Република България: краткосрочно - до 90 дни в рамките на всеки 180-дневен период от датата на влизането в страната, продължително - с разрешен срок до една година, освен в случаите, предвидени в този закон; дългосрочно - с разрешен първоначален срок 5 години и възможност за подновяване след подадено заявление и постоянно - с разрешен неопределен срок.

Съгласно чл. 26, ал. 2, във връзка с чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, които норми са посочени като правно основание за издаване на оспорената заповед, отказва се издаване на разрешение за пребиваване или продължаване на срока за пребиваване в страната на чужденец, за когото е установено, че не отговаря на условията по чл. 24, 24а - 24 г, 24е, 24з, 24и, 24к, 24м, 24н, 24о, 24п, 25, 33а, 33 г и 33к - 33м, 33п и 33т.

Съгласно чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, разрешение за продължително пребиваване могат да получат чужденци, които са представители на чуждестранно търговско дружество с регистрирано, след проверка и оценка на представени документи относно икономическата активност и данъчната изрядност на чуждестранното дружество за период от две години преди регистрацията на представителството, както и на документи относно неговите планирани дейности, от Българската търговско-промишлена палата търговско представителство в Република България; разрешение за продължително пребиваване могат да получат не повече от трима представители за всяко чуждестранно търговско дружество; Българската търговско-промишлена палата своевременно уведомява дирекция "Миграция" при промяна обстоятелствата по регистрацията на представителството.

Целта на цитираната норма е да се даде възможност на конкретните лица да пребивават безпрепятствено на територията на страната, когато е необходимо във връзка с търговските дела на представляваните от тях дружества. Резултатът, който се предвижда е да се улесни и стимулира бизнеса, което да се отрази положително на икономическото развитие на България. Така също,

видно от мотивите на Решение № 1152 от 03.02.2026 г. на ВАС, по адм. дело № 10418/2025 г. и Решение № 133 от 07.01.2026 г. на ВАС, по адм. дело № 9646/2025 г. търговското представителство е свързано с реално осъществяване на дейност, макар и нейният обем да не е от съществено значение, като това е едно от основанията за предоставяне на право на продължително пребиваване на територията на Република България по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. Целта на пребиваването на чужд гражданин-търговски представител в страната е да спомага активно в осъществяването на дейност от дружеството, което представлява. При осъществяване на функциите си, представителят следва да има реално установена връзка с Република България именно във връзка с тези си функции.

По делото се установява и няма спор между страните, че жалбоподателят Б. Е. е имал разрешение за продължително пребиваване до 21.03.2026 г., издадено на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ, тъй като чужденецът е представител в страната на чуждестранно търговско дружество. Във връзка с изтичане срока на разрешението със заявление с вх. № 100634 от 05.03.2026 г. и приложени документи Б. Е. е поискал продължаван на правото на продължително пребиваване в Република България на същото основание – по чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Приложен е и нов сертификат № 746/04.03.2026 г. на БТПП за вписване на ТП "Поуян А. Т. Х. Ко", със седалище Т., Ислямска република И. и адрес на представителството в Република България в [населено място], [община], [улица], офис 611, с посочен търговски представител Б. Е.. В хода на административното производство чужденецът е уведомен за удължаване на срока за разглеждане на заявлението му за продължително пребиваване с един месец, като за осъществяване на административен контрол върху пребиваването са изискани конкретни доказателства за извършвани дейности свързани с търговското представителства с партньори в периода от 01.01.2025 г. до настоящия момент. Във връзка с извършената дейност чужденеца е представил обяснителна записка, една брошура и Доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса.

В случая, липсват каквито и да доказателства за настояща или предстояща дейност на дружеството в България, на което жалбоподателят е търговски представител. Представените обяснителна записка, брошура и Доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса не доказват реално извършена дейност от 01.01.2025 г. до момента на подаване на последващото заявление от кандидата. Нещо повече, от същите става ясно, че за този период търговското представителство не е осъществило нито една сделка, съответно не е сключило нито един договор, като липсват доказателства дори за водене на търговски преговори. Твърденията за посещения на две изложения не са подкрепени с доказателства, но сами по себе си същите не доказват реално осъществяване на търговска дейност от иранския гражданин, като именно това е основанието за предоставяне на право на продължително пребиваване на територията на Република България по смисъла на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. В представената в хода на административното производство обяснителна записка и доклад за бизнес дейността и план за развитие на бизнеса не са изложени конкретни действия, които са извършени от жалбоподателя, като търговски представител на чуждестранното дружество. Същите са общи и неподкрепени с доказателства относно осъществявана търговска дейност независимо, че изрично в хода на административното производство са били изискани такива. В този смисъл, липсват категорични доказателства установяващи наличието на реални делови, социални, икономически или други връзки с Република България. Поради това, обосновано административният орган е приел, че жалбоподателят не е доказал обстоятелствата, за които са му изискани допълнителни доказателства, а както беше посочено, целта на пребиваването на чужд гражданин-търговски представител в страната е да спомага активно в осъществяването на дейност от дружеството, което представлява, каквато цел в настоящия случай не е установена. Нещо повече, в хода на

съдебното производство също не бяха представени от жалбоподателя доказателства, които да опровергават посочените в административния акт факти и обстоятелства.

Не се споделят твърденията в жалбата за допуснати съществени процесуални нарушения в хода на административното производство. Производството по регистрация на търговско представителство в БТПП и производството по предоставяне на право на продължително пребиваване са две различни производства и всеки орган извършва собствена проверка. В производството по издаване на разрешение за продължително пребиваване в страната, административният орган на собствено основание извършва проверка на заявените от кандидата обстоятелства. Обстоятелството, че в БТПП е регистрирано търговско представителство, при извършване на всички необходими проверки, не означава, че кандидатът отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ. Решението за вписване в единния търговски регистър на БТПП и сертификатът, удостоверяващ вписването, сами по себе си не водят до задължително получаване на разрешение на основание чл. 24, ал. 1, т. 6 ЗЧРБ. /В този смисъл е и практиката на ВАС, обективирана в Решение № 1152 от 03.02.2026 г. на ВАС, по адм. дело № 10418/2025 г.; Решение № 11304 от 11.11.2025 г. на ВАС, по адм. дело № 6374/2025 г.; Решение № 11577 от 18.11.2025 г., по адм. дело № 6842/2025 г./. В тази връзка неоснователни са доводите на процесуалния представител на жалбоподателя, че при наличие на сертификат за регистрирано търговско представителство в БТПП административният орган в производството няма правомощие да прави допълнителни проверки.

В допълнение за пълнота следва да се отбележи, че по делото не е представено като част от административната преписка становище от ДАНС, във връзка с съгласувателната процедура по чл. 22, ал. 4 от ЗЧРБ и чл. 57, ал. 1 от ППЗЧРБ, имаща задължителен характер за отдел "Миграция". Липсата на изискано становище в контекста на процесния отказ не представлява съществено процесуално нарушение, защото в конкретния случай не би могло да доведе до друг резултат, тъй като актът не се основава на резултати от съгласувателната процедура. В случая административният орган е формирал крайния си извод въз основа на липсата на представени от жалбоподателя доказателства, установяващи извършваната от него дейност в качеството му на представител в страната на чуждестранно търговско дружество. В този смисъл е и Решение № 3017 от 17.03.2026 г. на ВАС по адм. дело № 223/2026 г.

Изложените обстоятелства водят на извода, че правилно административният орган е отказал да предостави право на продължително пребиваване в Република България по заявлението на Б. Е.. В тази връзка обоснован и законосъобразен е изводът на административния орган, че няма данни за извършена дейност от Б. Е., поради което не може да се приеме, че той осъществява дейност като търговски представител, поради което не отговаря на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 6 от ЗЧРБ.

С оглед на гореизложеното, съдът приема, че оспореният отказ е издаден от компетентен орган, в предвидената писмена форма, в съответствие с материалноправните разпоредби и с целта на закона, като в производството по издаването му не са допуснати съществени процесуални нарушения, които да обосноват тяхната отмяна, поради което жалбата като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, ответникът има право на разноски за юрисконсултско възнаграждение, каквото искане е своевременно направено, определено съобразно чл. 78, ал. 8 от ГПК, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ. С оглед процесуалната активност на процесуалния представител на ответника, както и фактическа или правна сложност на спора, съдът приема, че в полза на СДВР следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 70 евро.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, Трето отделение, 20-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Б. Е. /В. Е./, [дата на раждане] , гражданин на Ислямска република И., срещу, заповед рег. № 513з-3560 от 31.03.2026 г., издадена от началник отдел "Миграция" при Столичната дирекция на вътрешните работи.

ОСЪЖДА Б. Е. /В. Е./, [дата на раждане] , гражданин на Ислямска република И., да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи юрисконсултско възнаграждение в размер на 70 (седемдесет) евро.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщението до страните.

СЪД

ИЯ: